1.11.26

לכבוד

מר גולן יוכפז, מנכ"ל תאגיד השידור הישראלי כאן

ד"ר אורי פז, הממונה על קבילות הציבור ויו"ר ועדת האתיקה הפנימית של התאגיד

הנדון: <u>תלונה על התבטאויותיה של אילה חסון כלפי נשים ערביות בדואיות</u>

בשם מרכז אעלאם – המרכז הערבי לחירות המדיה, ועמותת סיכוי־אופוק לשוויון ושותפות, אנו פונים אליכם בעקבות הדברים שאמרה עיתונאית ומגישת התאגיד אילה חסון בשיחה עם אלי ציפורי ברדיו גלי ישראל ביום 30.10.2026. הדברים, כפי שפורסמו באותו יום בכתבתה של מיקי לוין במעריב, כוללים הכללות פוגעניות כלפי נשים ערביות בדואיות בנגב, ומשתמשים בזהותן, בלבושן ובסטריאוטיפים ואמירות מכלילות כלפיהן כדי לערער על הלגיטימיות של השתתפותן הפוליטית ושל השותפות הפוליטית עם הציבור הערבי.

לפי הפרסום, חסון אמרה: "מה זה גוש השינוי? נשים בדואיות בנגב, עם רעלות, שלרוב הן נשים מוכות". בהמשך תיארה נשים בנות 26 כ"קשישות" המוחלפות בנשים צעירות מהן. עוד אמרה: "והנשים האלה, בדרך כלל, הן פלסטיניות מחברון ומעזה, אחיות של אסמאעיל הנייה. אז הן גוש השינוי שלנו?"

אי אפשר לפרש את דבריה של חסון אלא כגזענות קשה כלפי האוכלוסיה הערבית כולה, בדגש על נשים ערביות בדואיות מהנגב, שבאה לידי ביטוי בשימוש בסטריאוטיפים, הכללות והכפשה. **הכריכה בין דימויים של אלימות במשפחה, תלות בבני זוג, ניצול קצבאות וקשר לחמאס מגייסת את זהותן האתנית והלאומית של נשים אלה לשלילת הלגיטימיות של קולן, להצגת ציבור שלם כאיום פוליטי וביטחוני, וכן לשלילת הלגיטימיות של שותפות פוליטית.**

אלימות נגד נשים ופוליגמיה מחייבות סיקור עיתונאי המבוסס על עובדות, הקשבה לנשים ובחינת אחריותן של רשויות המדינה. אולם, אסור להכליל, ואסור להפוך סוגיות אלה לכלי ללעג ולהכפשה, או לאמצעי לשלילת לגיטימיות פוליטית. השימוש בנושאים אלה כדי להציג ציבור של נשים באופן מבזה פוגע בכבודן ואינו מקדם את זכויותיהן או את ביטחונן.

מרכז אעלאם ועמותת סיכוי־אופוק פועלים לקידום שוויון, זכויות אדם, ייצוג הולם של החברה הערבית בתקשורת ושותפות בין האזרחים הערבים והיהודים. מתוך תפיסה זו, אנו רואים בחופש העיתונות ובזכות לבקר כל מפלגה או מנהיגות פוליטית וציבורית עקרונות יסוד. עם זאת, חופש העיתונות כרוך גם באחריות מקצועית וציבורית: להימנע מהכללות גזעניות, מהפצת דעות קדומות ומהצגת זהות לאומית, דתית או מגדרית כעילה להדרה או לשלילת הלגיטימיות של ציבור שלם. זכותם של האזרחים הערבים לבחור, להיבחר ולהיות שותפים בעיצוב עתיד המדינה היא חלק בלתי נפרד מעקרון השוויון האזרחי שהוא אבן יסוד במשטר הדמוקרטי.

הדברים של חסון מעוררים חשש להפרת הוראות בקוד האתיקה של התאגיד. סעיפים 3–4, העוסקים בדיוק, באמינות ובבדיקת מידע, רלוונטיים לבחינת התשתית העובדתית להכללות ולטענות שהוצגו. סעיף 9, המסדיר הבעת דעה אישית תוך הקפדה על שקיפות, הוגנות וכבוד לדעות שונות, וסעיף 11, המחייב שמירה על תרבות הדיון ועל כבוד המשתתפים בו, רלוונטיים גם הם לבחינת אופי ההתבטאות. סעיף 12, העוסק במניעת הסתה או עידוד לגזענות, וסעיף 13, האוסר על אזכור מאפייני זהות אלא אם הם נוגעים עניינית לפרסום, מחייבים אף הם בחינה, ובפרט לנוכח השימוש במאפיינים אתניים, לאומיים ומגדריים כאמצעי למסגור שלילי של ציבור שלם ולשלילת הלגיטימיות הפוליטית שלו.

אנו מודעים לכך שלפי הפרסום הדברים נאמרו בתחנה אחרת, אך חסון היא עובדת התאגיד וכך מזוהה בציבור, ומשכך התבטאויותיה מעלות שאלה בדבר השפעתן על אמון הציבור בה ובשידור הציבורי. לפיכך, אנו מבקשים לבחון את אחריותה כעיתונאית התאגיד ואת תחולת הכללים והנהלים הרלוונטיים גם על הופעותיה מחוץ לשידוריו.

לאור האמור, אנו דורשים מהתאגיד:

א. לברר את הדברים על בסיס ההקלטה המלאה של השיחה, לקבל את התייחסותה של חסון ולהעביר את התלונה לבחינת הגורמים המוסמכים בתאגיד.

ב. למסור לנו תשובה מנומקת באשר לממצאי הבירור, להתייחסות התאגיד להתבטאויות ולשאלת תחולתם של כללי האתיקה על התבטאויות עיתונאי התאגיד מחוץ למסגרת השידור הציבורי.

ג. להבהיר בפומבי את מחויבותו של התאגיד לשוויון, לכבוד האדם ולייצוג הוגן של החברה הערבית, ולדחות הכללות גזעניות כלפי נשים ערביות ובדואיות.

ד. ככל שיימצאו טענות עובדתיות שגויות או מטעות, לפעול לתיקונן בפומבי; וככל שיימצא כי ההתבטאויות הפרו את כללי האתיקה, לפעול לפרסום התנצלות בפני הנשים והציבור שנפגעו מהן.

ה. לפרט אילו צעדים מקצועיים וארגוניים יינקטו בעקבות הבירור, בהתאם לממצאיו, כדי למנוע הישנות של התבטאויות מסוג זה.

נבקש לקבל את התייחסותכם בכתב בתוך 14 ימים ממועד קבלת הפנייה.

בברכה,

מרכז אעלאם

עמותת סיכוי-אופוק